

Συμβούλιο της Επικρατείας: 3885/77 (Τμ. Α')

Πηγή: Ε.Δ.Κ.Α. Κ' 1978, σ. 141

Περίληψη: Ναυτικόν ατύχημα υφίσταται και όταν η εργασία εξετελέσθη υπό εκτάκτους δυσμενείς συνθήκας αίτινες απετέλεσαν την πρόσφορον αιτίαν ψυχικής ή διανοητικής διαταράξεως υπό το κράτος της οποίας επήλθεν αυτοχειριασμός. Η προϋπόθεσις να ανήκεν ο ναυτικός εις συγκεκριτημένον πλήρωμα δέον να συντρέχη κατά τον χρόνον του ζημιογόνου γεγονότος ουχί του θανάτου. Περίπτωσης ναυτικού καταληφθέντος υπό άγχους και θανόντος προ παρόδου 10ημέρου από της αποβιβάσεώς του.

Απόφαση Δικαστηρίου

Πρόεδρος: κ. Γ. ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗΣ

Εισηγητής: κ. Τ. ΚΟΥΝΔΟΥΡΟΣ

Δικηγόρος: κ.κ. Γ. Παυλάκης, Αρ. Γκάτσιος

Επειδή εις την παρ. 3 του άρθρου 29 του ν. 3170/1955 "περί Ναυτικού Απομαχικού Ταμείου" (φ. 76) ως ετροποποιήθη δια του άρθρου 12 του ν. 4502/1966 (φ. 54), ορίζεται ότι "χορηγείται σύνταξις ατυχήματος: Α) Εις ναυτικόν καθιστάμενον απολύτως ή σχετικώς ανίκανον συνεπεία ατυχήματος υπό τας ακόλουθους προϋποθέσεις: α) εάν ούτος ανήκεν εις συγκεκριτημένον πλήρωμα πλοίου υπό ελληνικήν σημαίαν, β) εάν ούτος ειργάζετο ως πλήρωμα επί πλοίων υπό ξένην σημαίαν. Β) Εις την οικογένειαν ναυτικού θανόντος συνεπεία ατυχήματος επελθόντος κατά την διάρκειαν της ναυτολογήσεώς του ή προκληθέντος εξ αφορμής της ναυτικής του εργασίας υπό τας προϋποθέσεις α' και β' του εδαφ. Α' της παρούσης παραγράφου και Γ) Εις την οικογένειαν θανόντος μετά την 1.1.1961, ως και εις την οικογένειαν θνήσκοντος εφεξής ναυτικού, εάν ο θάνατος τούτου επήλθεν είτε εν πλων εξ οιασδήποτε αιτίας, κατά την διάρκειαν της ναυτολογήσεώς του, είτε εις την ξηράν εντός δέκα ημερών από της αποβιβάσεως του ναυτικού, συνεπεία όμως βαρείας νόσου αναμφισβήτως εν πλω εκδηλωθείσης, υπό τας προϋποθέσεις α' και β' του εδαφ. Α' της παρούσης παραγράφου.

Επειδή, ως εκ των διατάξεων τούτων προκύπτει, το μεν εδ. β' αναφέρεται εις την περίπτωση θανάτου ναυτικού εξ ατυχήματος προκληθέντος κατά την διάρκεια της ναυτικής εργασίας ή εξ αφορμής αυτής, το δε εδ. Γ' αφορά εις περιπτώσιν θανάτου επελθόντος εξ οιασδήποτε, εκτός ατυχήματος, αιτίας, είτε εν πλω είτε εντός δεκαημέρου από της αποβιβάσεως του εκ του πλοίου, εν τη τελευταία όμως ταύτη περιπτώσει υπό την προϋπόθεσιν ότι ο θάνατος επήλθε συνεπεία βαρείας νόσου αναμφισβητήτως εν πλω εκδηλωθείσης. Περίπτωσις δε ναυτικού ατυχήματος υφίσταται και οσάκις ο θάνατος ναυτικού επέρχεται υπό συνθήκας διαταράξεως των ψυχικών ή διανοητικών λειτουργιών αυτού, εχούσης ως κυρίαν αφορμήν, εν τη συγκεκριμένη περιπτώσει τας όλως εκτάκτους και δυσμενείς συνθήκας, υπό τας οποίας εξετέλεσεν ούτος την εν πλοίω εργασία του και αι οποίας απετέλεσαν την πρόσφορον αιτίαν της κατά τα ανωτέρω ψυχικής ή διανοητικής διαταράξεως αυτού, υπό το κράτος της οποίας επήλθεν αυτοχειριασμός (ΣΕ 2434) 1973). Εξ άλλου κατά την έννοιαν των διατάξεων τούτων η τασσομένη προϋπόθεσις να ανήκεν ο ναυτικός εις συγκεκριμένον πλήρωμα πλοίου δέον όπως συντρέχη κατά τον χρόνον επελεύσεως του ζημιογόνου γεγονότος, του οποίου συνέπεια υπήρξεν η ανικανότης ή ο θάνατος του ναυτικού, ουχί δε αφεύκτως και κατά τον χρόνον, καθ' ον επήλθεν ο θάνατος, εφ' όσον ούτος έχει ως αφορμήν το κατά την διάρκειαν της ναυτολογήσεως ζημιογόνον γεγονός (πρβλ. Σ.Ε. 643/1971).

Επειδή, εν προκειμένω δια της προσβαλλομένης πράξεως εγένετο δεκτόν ότι ο σύζυγος της αιτούσης, ναυτολογηθείς ως Β' Μηχανικός επί του υπό ελληνικήν σημαίαν πλοίου "ΕΛΛΗΝΙΣ" την 25.7.1973, εθεωρείτο υπό του Α' Μηχανικού υπεύθυνος δια τας εκάστοτε παρουσιαζομένας εις τας μηχανάς του πλοίου ζημίας και απελύθη την 25.6.74 εις Ρόπερνταμ, κατόπιν καταγγελίας της συμβάσεώς του υπ' αυτού. Επανελθών δ' εις την οικίαν του εν Ελλάδι την 27.6.1974 ηυτοκτόνησε την επομένην 28.6.1974, ριφθείς εκ του εξώστου του έκτου ορόφου πολυκατοικίας εις το κενόν. Υπό τα δεδομένα ταύτα εκρίθη περαιτέρω ότι, εν όψει των ως άνω διατάξεων του άρθρου 12 του ν. 4502/1966, καθ' ας "ως ατύχημα χαρακτηρίζεται ο θάνατος ναυτικού ο επελθών εν πλω εξ οιασδήποτε αιτίας κατά την διάρκειαν της ναυτολογήσεώς του, είτε εις την ξηράν εντός δέκα ημερών από της αποβιβάσεως του ναυτικού, συνεπεία βαρείας νόσου αναμφισβητήτως εν πλω εκδηλωθείσης", η

περίπτωσης του συζύγου της αιτούσης δεν εμπίπτει εις τας διατάξεις ταύτας, "καθ' όσον ο θάνατος αυτού επήλθε μετά την απόλυσίν του εκ του πλοίου" και ότι κατ' εκτίμισιν των εν τω φακέλλω στοιχείων "δεν υφίστανται οι νόμιμοι όροι δια τον χαρακτηρισμόν αυτού ως ναυτικού εργατικού ατυχήματος". Εκρίθη, δηλονότι, δια της προσβαλλομένης πράξεως, ως εξ αυτής προκύπτει, εν όψει του εδαφ. Γ' μόνον της προδιαληφθείσης διατάξεως ότι αφ' ενός μεν δεν συντρέχει περίπτωσης εφαρμογής της διατάξεως ταύτης, εφ' όσον του θανάτου προηγήθη η απόλυσις του ναυτικού, αφ' ετέρου δε, γενικώς ότι δεν συντρέχουν οι όροι χαρακτηρισμού της περιπτώσεως ταύτης ως ναυτικού ατυχήματος.

Επειδή, ούτως έχουσα η προσβαλλομένη πράξις, αιτιολογείται πλημμελώς, το μεν διότι, συντρεχούσης περιπτώσεως θανάτου ναυτικού εντός δεκαημέρου από της αποβιβάσεώς του εκ του πλοίου, εις το πλήρωμα του οποίου ανήκεν, δεν ασκεί καθ' εαυτό επιρροήν τινά το γεγονός της προηγουμένης απολύσεώς του εκ του πλοίου συμφώνως προς τα εν τη ηγουμένη σκέψει εκτεθέμενα, το δε διότι, εν όψει των γενομένων δεκτών υπό της Αναθεωρητικής Επιτροπής περί της αποδόσεως ευθυνών εις τον θανόντα, διαρκούσης της επί του πλοίου εργασίας του και των δεδομένων της διενεργηθείσης ανακρίσεως, ως το εις δ αναφέρεται η προσβαλλομένη πράξις πόρισμα από 26.7.1975, ότι εκ του καταλογισμού ευθυνών εις τον θανόντα εδημιουργήθη εις αυτόν ψυχικόν άγχος, ότι κατά το τελευταίον διάστημα της υπηρεσίας του εις το πλοίον ήρχισε να συμπεριφέρεται κατά τρόπον ασυνήθη και ότι κατά το ταξίδιον επιστροφής του εις Ελλάδα ήτο ανήσυχος και νευρικός, δεν ηρευνήθη, ως έδει, αν συνέτρεχε περίπτωσης ατυχήματος προκληθέντος εξ αφορμής της ναυτικής εργασίας κατά το εδαφ. Β' της προδιαληφθείσης διατάξεως, ουδέ, εν αρνητική περιπτώσει, εκρίθη περαιτέρω ητιολογημένως αν ο θάνατος του συζύγου της αιτούσης, επελθών αποδεδειγμένως εντός δεκαημέρου από της αποβιβάσεώς του εκ του πλοίου, οφείλεται εις βαρείαν νόσον αναμφισβητήτως εν πλω εκδηλωθείσαν, κατά το εδ. Γ' της αυτής ως άνω διατάξεως. Όθεν η προσβαλλομένη πράξις τυγχάνει ακυρωτέα, δεκτής καθισταμένης της υπό κρίσιν αιτήσεως.